

Aan de griffie van alle gemeentes in Nederland met het verzoek deze brief door te sturen naar alle raadsleden, naar het college van B&W en naar de Wethouder die Kunst en Cultuur in zijn of haar portefeuille heeft.

April 2024

Gooi niet weg wat leefbaar maakt

Een pleidooi voor kunstenaars en hun ateliers

Geachte Raadsleden en Wethouders,

In een aantal gemeentes is het gebruikelijk dat ateliers voor kunstenaars tijdelijk zijn. Dat kan een jaar zijn, vijf jaar en zelfs tien jaar. Het idee er achter is om op deze manier een soort van natuurlijke doorstroming te bewerkstelligen en jonge aanstormende kunstenaars ook een kans te bieden.

In theorie een idee met de beste bedoelingen. In de praktijk kan het echter behoorlijk wringen. Een kunstenaar die tien jaar lang tegen een redelijke en betaalbare prijs een atelier heeft kunnen huren en zich heeft gevestigd kan in één keer alle grond letterlijk onder de voeten kwijt zijn. Het kan zelfs leiden tot een verarming van een stad, dorp of buurtschap. De enige oplossing voor de kunstenaar, maar ook voor de omgeving, kan in vele gevallen zijn om de kunstenaar te laten blijven zitten op de plek waar het allemaal is begonnen en waar iedereen de kunstenaar weet te vinden.

De ultieme oplossing is dat er meer atelierruimte komt. Overal. Niet alleen om de kunstenaar en de kunst zelf een plezier te gunnen, maar ook om een stad, dorp of welke omgeving dan ook bijzonder, prettig en leefbaar te houden. Sommigen zullen het zien als weer een kostenpost in een vreselijk slechte tijd van woningnood en gebrek aan ruimte overal. Het is echter iets totaal anders. Het is een investering in leefbaarheid, in vernieuwing en verbijzondering. Het trekt andere creativiteit aan. Amateurkunstenaars en zondagsschilders, scholen, ontwerpers, architecten, start-ups, hobbyclubs, atelierbezoekers, open dagen....iedereen heeft er wat aan, steekt er wat van op en 'neemt er wat van mee'. De buurt gaat leven, wordt leefbaarder en krijgt letterlijk kleur op de wangen.

Overal staan lege en/of verwaarloosde gebouwen of zelfs half gesloopt erfgoed wat uitstekende plekken kunnen zijn om ateliers in onder te brengen en zelfs om er exposities en voorstellingen te organiseren. Pak uw fiets en ga op een vrije zondagmiddag maar eens door uw gemeente. U zult er versteld van staan hoeveel (verlaten of half lege) gebouwen er overal in Nederland staan die zeer geschikt zijn. Ook in uw gemeente!

Daar komt ook nog bij dat we moeten proberen te behouden wat we hebben. Het moet niet zo zijn dat al die kunstenaars die hun atelier uit worden gejaagd verdwijnen naar het buitenland omdat ze daar als kunstenaar wel welkom zijn. De geschiedenis heeft ons geleerd dat landen en steden die hun kunstenaars niet goed gezind zijn verarmen. En kunstenaars zijn door de eeuwen heen bereid om daar te gaan waar ze in vrijheid kunnen werken. Parijs was ooit de stad waar je als kunstenaar moest zijn, Berlijn is dat geweest en is dat met de Hackescher Markt nog steeds, Praag wordt ook al genoemd als dé kunstenaarsstad. Als we niet oppassen worden we als Nederland (en in het bijzonder de grote steden) straks niet meer gezien als land waar de kunsten en kunstenaars welkom zijn en waar het niveau hoog ligt. Kunst, kunstenaars en innovatieve toonaangevende bedrijven dreigen ons land te verlaten.

We zijn het verplicht aan al die beroemde kunstenaars die ons voor gingen. Zonder anderen te kort te doen; Rembrandt, Vermeer, maar ook Karel Appel en de hele COBRA groep, Willem de Kooning. Laat de creativiteit niet verloren gaan, zorg voor een kleurrijke diverse samenleving en behoud de kunstenaars.

Met vriendelijke groet,

Henk Hofstra

voorzitter BOK Beroeps Organisatie Kunstenaars

